

Čtvrtletník pro přímo řízené organizace MŠMT

Nejen pro zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy
a preventivně výchovné péče
a speciální školy

OBSAH

⇒	<u>Aktuality z MŠMT</u>	4
⇒	<u>Téma Asociace náhradní výchovy</u>	6
⇒	<u>Téma Nejvyššího státního zastupitelství</u>	7
⇒	<u>Téma Veřejného ochránce práv</u>	9
⇒	<u>Téma Parlamentu dětí a mládeže</u>	10
⇒	<u>Rozhovor: Eliška Křížová</u>	13
⇒	<u>Zaměřeno na: Zlínský kraj—Přehled PŘO</u>	14
⇒	<u>Zaměřeno na Zlínský kraj: Dětské domovy ve Zlínském kraji</u>	15
⇒	<u>Zaměřeno na Zlínský kraj: Sociálně-právní ochrana dětí – není „soudružka Zubatá s velkým kufrem“</u>	16
⇒	<u>Zaměřeno na Zlínský kraj: Vzdělávání neslyšících ve Zlínském kraji</u>	17
⇒	<u>Zaměřeno na Zlínský kraj: DDŠ, ZŠ a ŠJ Bystřice pod Hostýnem</u>	19
⇒	<u>Zaměřeno na Zlínský kraj: VÚ, SVP, ZŠ a SŠ Strážky</u>	25
⇒	<u>Vánoční přání</u>	30

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

adventní čas a blížící se konec roku je vždy obdobím, kdy zpomalíme, načerpáme energii v předvánočním čase, rekapitulujeme si a hodnotíme všechny naše kroky, které jsme učinili v dalším končícím období.

Jsem s kolegyněmi a kolegy velmi rád za to, že s námi spolupracujete na každodenní bázi, a že věnujete maximální úsilí k vytvoření nejlepších podmínek pro vzdělávání, výchovu a péči v prostředí speciálních škol, školských zařízení určených pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovnou péči, včetně dětských domovů. Přispíváte tak společně se svými pedagogickými a nepedagogickými pracovníky k zajištění nejlepšího prostředí svěřeným dětem. Velmi si vážíme Vaší práce.

Dovolte mi proto, abych Vám, všem zaměstnancům a dětem popřál poklidné a šťastné vánoční svátky a v novém roce 2023 pevné zdraví, mnoho vzájemného porozumění, radosti ze smysluplné práce a nespočet úspěchů.

Děkuji Vám za spolupráci.

S pozdravem

Petr Bannert a kolektiv

ředitel odboru středního, vyššího odborného a dalšího vzdělávání

Porada diagnostických ústavů z 29. 11. 2022

Program

09:45 – 10:00

10:00 – 10:20

10:20 – 12:00

12:00 – 12:30

12:30 – 13:30

Místo konání: SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Praha 5, Holečkova 4

prezence

přivítání, úvod MŠMT

aktuální informace z DÚ: co se od porady na Medlově podařilo DÚ, zařízením v síti (sdílení dobré praxe), co se nedaří, podněty pro MŠMT k řešení každý zástupce DÚ

pauza na občerstvení

aktuální informace z MŠMT

- sociální pracovníci v zařízeních (M. Hejná)

- školy/vzdělávání při DÚ (M. Hejná)

- IS PŘO (O. Valtrová)

- hlavní výstupy ze šetření KVOP pro DÚ (M. Pouzarová)

- hlavní výstupy z veřejnoprávních kontrol (Z. Marková)

- preventivně výchovná péče (K. Dürichová)

13:30 – 15:30

role diagnostických ústavů v současnosti a jak dále? moderovaná diskuse

15:30 – 16:00

diskuse, závěr

Porady se účastnili: Mgr. Patrik Ohnheiser, Mgr. Martin Holý, Mgr. Vladimír Ira, Mgr. Marek (za Mgr. Pavla Jánského), Mgr. Vladimír Brebta, Mgr. Zdeněk Pochyla, Mgr. Petr Krol, Mgr. Viktor Vanžura, Mgr. Petra Prymulová, PaedDr. Jan Toman, PaedDr. Martin Deniger (za PaedDr. Ivana Kašpaříka). Za MŠMT: Ing. Bc. Petr Bannert, Ph.D., Mgr. Martina Macová Budinská, Ing. Zdenka Marková, Mgr. Michaela Hejná, Mgr. Olga Valtrová, Mgr. Marcela Pouzarová, Mgr. Hana Pisklákova (odd. legislativní). Omluveni: Mgr. Zuzana Chmelířová Vučková, Mgr. Kamila Dürichová

Doporučujeme

Online svět v dětských domovech

Výzkum Online svět v dětských domovech, který vznikl v roce 2022 ve spolupráci Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a sdružení CZ.NIC. Zaměřuje se na prostředí dětských domovů s ohledem na rizikové formy komunikace, které v online prostředí zažívají jejich dětské klienti.

Do výzkumu se zapojilo celkem 166 pracovníků dětských domovů ze všech krajů České republiky a 197 klientů dětských domovů a výsledky tohoto šetření považujeme za vhodné k doporučení.

Výzkum je dostupný na této adrese: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/pohledem-vedy/2479-online-svet-v-detskyh-domovech> a samostatná výzkumná zpráva dostupné zde: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/ke-stazeni/vyzkumne-zpravy/153-online-svet-v-detskyh-domovech-2022-vyzkumna-zprava/file>

Online svět
v dětských domovech

výzkumná zpráva

Výzkum online světa v dětských domovech: Online svět v dětských domovech (2022) CZ-NIC

e-bezpečí

e-bezpečí

e-bezpečí

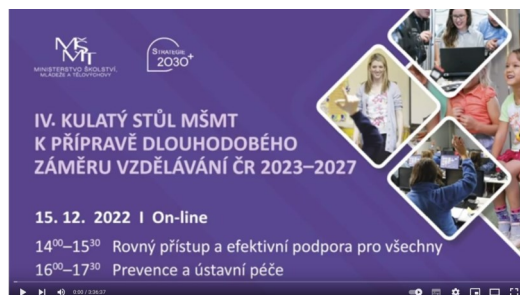
e-bezpečí

e-bezpečí

Nový Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2023–2027

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s dalšími odborníky připravuje nový Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2023–2027.

K prvotnímu představení prioritních oblastí a navrhovaných opatření byly realizované v průběhu listopadu a prosince kulaté stoly a panelová diskuse v on-line podobě k jednotlivým tématům. On-line setkání probíhalo na YouTube kanále MŠMT, přičemž jednotlivé setkání jsou dostupná k opakovanému shlédnutí:

- ⇒ **22. 11. 2022, 14:00–15:30 Kvalitní a dostupné předškolní vzdělávání a 16:00 – 17:30 Moderní základní vzdělávání pro 21.století**
YT link: https://www.youtube.com/watch?v=K7QmDY8ZC_o/ / FB událost: <https://fb.me/e/2rFDMGO9>
- ⇒ **29. 11. 2022, 14:00–15:30 Systémová podpora a řízení škol a 16:00 – 17:30 Odborné vzdělávání pro uplatnitelnost na trhu práce**
YT link: <https://www.youtube.com/watch?v=ciidgMgBsZA> / FB událost: <https://fb.me/e/2jJJFHSoq>
- ⇒ **13. 12. 2022, 14:00–15:30 Podpora a rozvoj kapacit pedagogů a leaderů škol a 16:00 – 17:30 Vzdělávání v celoživotní perspektivě**
YT link: <https://www.youtube.com/watch?v=Ma24jeMKeQ4> / FB událost: <https://fb.me/e/2AgX8yrFB>
- ⇒ **15. 12. 2022, 14:00–15:30 Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny a 16:00 – 17:30 Prevence a ústavní péče**
YT link: <https://www.youtube.com/watch?v=4zLpe7joy-4> / FB událost: <https://fb.me/e/2g0b6lX3x>
- ⇒ **19. 12. 2022, 14:00–15:30 Strategie dalšího rozvoje škol a školských zařízení: Rejstřík**
YT link: <https://www.youtube.com/watch?v=A7oDFx6Q2Zg> / FB událost: <https://fb.me/e/4bE7JEB6z>

Kulatý stůl na téma preventivě výchovné péče a ústavní výchovy proběhl 15. 12. 2022 a je možné se na jeho průběh podívat v odkazu výše.

V následujícím období bude probíhat veřejné připomínkování připravovaného záměru. Více informací také naleznete zde: <https://www.edu.cz/strategie-msmt/dlouhodobě-zamery-cr-a-kraju/dz-cr-2023-2027/>

Aktuality z týmu

V týmu oddělení metodické podpory a řízení PŘO proběhly v tomto roce personální změny.

K 30. 9. 2022 přestoupila z oddělení Mgr. Alena Zouplnová, MBA. Nyní jí můžete v rámci ministerstva potkávat v oddělení předškolního, zájmového, speciálního a základního uměleckého vzdělávání. A k 31. 12. 2022 pak odchází z ministerstva Mgr. Olga Valtrová.

Obou moc děkujeme za spolupráci a přejeme jim vše dobré v jejich dalším pracovním i osobním životě.

Od 1. 10. 2022 pak řady oddělení rozšířila Mgr. Marcela Pouzarová, kterou v oddělení vřele vítáme.

Vážení,

na oddělení metodického řízení a podpory PŘO jsem nastoupila 1. října 2022.

Předchozí pracovní znalosti a zkušenosti mám z DDÚ, DDŠ a SVP, které bych ráda uplatnila ve vzájemné dobré spolupráci s Vámi.

Uvítám Vaše podněty, reakce a dotazy v souvislosti s metodickým řízením a podporou PŘO.

S pozdravem a přáním hezkých svátků vánočních a vykročením do nového roku ve zdraví a štěstí.

Mgr. Marcela Pouzarová

Aktuální informace z činnosti Asociace náhradní výchovy ČR

Asociace náhradní výchovy ČR po dvou problémových, tzv. covidových letech se znovu vrhla do stálé pracovní činnosti. Na jaře roku 2022 na volební Valné hromadě ANV určila svoji cestu na další čtyři roky, stejně tak, jako zvolila svoji Radu ANV a Výkonný výbor ANV. V obou orgánech společnosti nenastaly žádné dramatické změny.

První větší akcí pak byl na podzim dříve tradiční, znovuobnovený, dvoudenní workshop. Při účasti cca 85 lidí z našich zařízení se projednávala 3 témata.

Prvním byla záležitost možného pojištění a odborných konzultací firmy DAS, která se zabývá nejenom managementovou, personální a související problematikou, ale také případy právních řešení souvisejících s dětmi, provozem, atd. V případě bližšího zájmu pak měla jednotlivá zařízení možnost osobních konzultací s touto firmou.

Druhá přednáška byla zaměřena na bezpečnost práce a věci související. Lektorem byl zkušený praktik Bc. Jaroslav Kocián. Prezentace byla detailní a velmi kvalifikovaná. Bohužel v řadě případů se velké množství obecných omezení a nařízení, vycházejících ze všeobjímajících zákonů a vyhlášek (týkajících se jakéhokoliv, tj. i komerčního a výrobního sektoru), velmi tvrdě setkává s posláním zařízení pro výkon ústavní výchovy a zadáním společnosti (tj. co nejbližší rodině a rodinnému prostředí). Sám lektor v rámci diskuze připustil, že v našich domech není možné v běžném provozu uplatnit větší část legislativních nařízení a norem, týkajících se běžného života, práce, aktivit, ...

Třetí okruh byl zaměřen na správní řád (ošetřovné, pobyty mimo zařízení, atd.). Přednášející JUDr. Bc. Pavel Vetešník, Ph.D.; velmi výrazná postava v oblasti výkonu správního řádu v ČR (mimo jiné autor odborných publikací, člen legislativní rady vlády,

zkušený praktik, atd.), bohužel potvrdil obecně známou skutečnost a to, že naprosto chybí jakékoliv metodické vedení z pozice zřizovatelů našich zařízení. Dokonce uvedl ve vtipu „jste na tom hůře než právníci, kdy dva se setkají a mají tři právní názory, ve vašem případě jsem hovořil se čtyřmi z vás a výsledkem byly čtyři různé postupy“. To by mělo být ve věci tak striktní a závazné, jako je správní řád, zcela nemožné. Přednáška p. Vetešníka zabrala v rámci workshopu celý pozdně odpolední a následující dopolední blok, vše vyšperkováno ještě neformální diskuzí během celého večera. Nezbyvá, než p. Vetešníkovi velmi poděkovat a věřit v navázanou spolupráci. Mj. z původních 260 obrazů prezentace jsme v dané době dokázali probrat necelou polovinu.

V příštím roce se ANV připravuje na účast v projektu, týkající se procesů transformace ve spolupráci s nadací SIRIUS, MŠMT a dalšími partnery. Dále připravuje jeden projekt ve spolupráci s Národním ústavem duševního zdraví, stejně tak, jako podporuje a snaží se být aktivním účastníkem v projektu Univerzity J. E. Purkyně. Uvědomujeme si jak důležitá je odborná, nezavádějící a nepřekroucená argumentace, tolik potřebná pro tvorbu nové legislativy. ANV také hledá možnosti právní pomoci především pro vrcholný management zařízení pro ÚV a OV. V následujícím roce by měly proběhnout dva odborné workshopy.

Závěrem chci popřát všem lidem, kteří jsou spjati s výkonem ústavní a ochranné výchovy, klidné vánoční svátky a hlavně mnoho sil, chuti a zdraví do jejich velmi těžké, složité a mnohdy nedoceněné práce.

Miloš Pícek

Předseda ANV ČR

Adaptační doba

Z dozorové činnosti státního zastupitelství bylo zjištěno, že některá zařízení uplatňují vůči nově přicházejícím dětem, kterým byla soudem uložena ústavní výchova speciální režim trvající několik dnů či týdnů. Vžilo se pro něj označení adaptační doba.

Cílem adaptační doby má být obeznámení dítěte s chodem zařízení, kterému má přivyknout a případně navázání kontaktu s rodinou.

Při zvažování pravidel, kterým bude dítě během adaptační doby podrobeno je třeba mít na paměti, že předpisy, upravující výkon ústavní výchovy adaptační dobu neznají. Z tohoto důvodu je třeba režim dítěte v adaptační době stanovit tak, aby neporušoval právní předpisy upravující ústavní výchovu, zejména pak, aby v rozporu s právní úpravou neomezoval práva dětí, což se v některých případech v praxi v současnosti děje.

Adaptační dobu mají školská zařízení většinou upravenou ve vnitřním řádu a její pravidla platí pro všechny nově přichozí děti stejně, bez rozdílu. Není výjimkou, že po dobu jejího trvání nově přichozí děti nesmí na samostatnou vycházku, mají omezeny či zcela znemožněny návštěvy či dovolenky u rodiny a často nesmí svým blízkým telefonovat.

Na tomto místě je třeba opět připomenout, že práva dětí, která jim přiznává v § 20 zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, mezi něž patří i kontakt s vnějším světem v podobě vycházek, dovolenek, návštěv, telefonátů apod., lze omezit jen způsobem, který zákon umožňuje.

Krácení těchto práv pouze z důvodu, že dítě je nově přichozí do zařízení a podrobuje se adaptační době, jejíž pravidla jsou pro všechny děti stejná a popsána ve vnitřním řádu zařízení zákon nepřipouští. Taková úprava adaptační doby je s ním v rozporu a fakticky ho, dle potřeb zařízení, nezákonně doplňuje nebo nahrazuje.

V praxi přitom může nastat situace, kdy je skutečně nutno do výše uvedených práv nově přichozícího dítěte v jeho nejlepší zájmu zasáhnout. Jde však o výjimečné případy, které musí být ve vztahu k tomuto konkrétnímu dítěti individuálně odůvodněny. Obvykle jsou opodstatněny aktuálním fyzickým nebo psychickým stavem dítěte, složitou rodinnou situací, kdy kontakt s rodinou je pro nové dítě natolik psychicky náročný, že je lépe se mu vyhnout a návštěvy či dovolenky po nějakou dobu nerealizovat apod. Takové důvody však musí existovat individuálně, u konkrétního dítěte, musí být podloženy závažnými okolnostmi a odborným vyjádřením lékaře, psychologa, etopeda apod. Tyto písemnosti je pak třeba založit do osobní dokumentace dítěte tak, aby byl postup zařízení v každém jednotlivém případě přezkoumatelný.

Role národního preventivního mechanismu v zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Většina zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy (dále jen jako „zařízení“) je seznámena s tím, že k nim do zařízení může přijet veřejný ochránce práv (dále jen jako „ombudsman“), případně pověření zaměstnanci z Kanceláře veřejného ochránce práv. Často je tato návštěva uvítána s určitou nervozitou, neboť se jedná o nečekaný zásah do přirozeného běhu a života zařízení. Již málo zařízení však ví, z čeho tato kompetence vyplývá a k čemu přesně návštěva slouží.

Česká republika je vázána řadou mezinárodních smluv. Jednou z nich je i Úmluva OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání a její opční protokol. Právě přijetím tohoto opčního protokolu se Česká republika zavázala ke zřízení nezávislého orgánu, jenž bude provádět návštěvy míst, kde se nacházejí osoby omezené na svobodě, neboli národního preventivního mechanismu (dále jen jako „NPM“).

Opční protokol nechává na každém členském státu, zda pro mandát NPM zřídí zcela novou instituci, či jej přidruží k nějaké již stávající. Monitoring míst, kde se nacházejí osoby omezené na svobodě, dokonce může být rozdělen i mezi více institucí. Česká republika zvolila model, kdy mandátem NPM pověřila ombudsmana¹.

Právě proto může být pro běžného čtenáře role ombudsmana matoucí. Tato instituce totiž vykonává několik na sobě nezávislých působností. Obecně nejznámější je ta, že působí k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí, pokud je v rozporu

s právem, neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy, jakož i před jejich nečinností². V rámci této nejznámější dochází k vyřizování individuálních stížností, čímž se zásadně liší od působnosti NPM, která nemá reaktivní, ale preventivní povahu. Norský ombudsman Aage Thor k odlišnosti agend uvedl, že „Ombudsman je orientovaný na případy („case-based“), zatímco NPM agenda je ovládána plánováním („governed by the plans“)³.

Tyto systematické návštěvy neprobíhají pouze ve školských zařízeních, ale na řadě dalších míst. Hlediskem je pouze to, zda zde dochází k faktickému omezení svobody člověka. Nezáleží dokonce ani na tom, zda se jedná o zařízení veřejná, nebo soukromá. Lidé zde mohou být umístěni buď na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci (např. zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, věznice, policejní cely), nebo v důsledku závislosti na poskytované péči (např. zařízení sociálních služeb, domovy pro seniory, psychiatrické nemocnice apod.)⁴.

Jak už z názvu NPM vyplývá, zcela zásadní je zde slovo prevence. Místa, kde se mohou nacházet osoby omezené na svobodě, jsou navštěvována s cílem předcházet špatnému zacházení pro futuro, tedy v ideálním případě by mělo NPM napomáhat zařízení nastavit chod zařízení tak, aby se do budoucna snižovala rizika případného špatného zacházení.

1 DOUBEK, Pavel. Dvojroli ombudsmana lze kritizovat. Je schopen zajistit efektivitu národního preventivního mechanismu? Právo 21. 2019. Dostupné z: <https://pravo21.cz/spolecnost/dvojroli-ombudsmana-lze-kritizovat-je-schopen-zajistit-efektivitu-narodniho-preventivniho-mechanismu>.

2 Ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

3 Informace poskytnuta norským ombudsmanem Aage Thor Falkangerem (Skype hovor dne 5. 6. 2019) uvedená v článku DOUBEK, Pavel. Dvojroli ombudsmana lze kritizovat. Je schopen zajistit efektivitu národního preventivního mechanismu? Právo 21. 2019. Dostupné z: <https://pravo21.cz/spolecnost/dvojroli-ombudsmana-lze-kritizovat-je-schopen-zajistit-efektivitu-narodniho-preventivniho-mechanismu>.

4 Více k místům, kde se mohou nacházet lidé omezení na svobodě viz <https://www.ochrance.cz/potrebuji-pomoc/omezeni-na-svobode/>.

Role národního preventivního mechanismu v zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Špatným zacházením může být myšleno např. nerespektování soukromí a autonomie člověka, ale i neplnění závazných instrukcí, pokynů, či standardů kvality zacházení, podpory a péče, či kumulace těchto důvodů.

Záměrně bylo výše uvedeno, že NPM by mělo zařízení napomáhat. Takové vnímání považuji za zcela klíčové. Byť má systematická návštěva určitě znaky kontrolní činnosti, vhodnější je vnímat ji jako nový pár očí, jenž se na problematiku zařízení může podívat bez tunelového vidění, kterým v důsledku každodenního stereotypu může trpět personál zařízení, či jeho představitelé.

Od tradiční kontroly se NPM liší i v dalších věcech, např. v omezené vynutitelnosti navrhovaných opatření. Právě neautoritativní přístup NPM je pro tento orgán typický. Změny by měly být činěny na základě konstruktivního dialogu, přesvědčení zařízení o vhodnosti navrhované změny a spolupráci.

Některá pravidla dokáže zařízení implementovat samo, jiná vyžadují systémová řešení, která mohou být uskutečněna pouze ve spolupráci se zřizovatelem, či změnou právní úpravy. Rolí NPM je tedy nejen konstruktivně komunikovat se zařízeními, ale snažit se posouvat systém jako takový, neboť právě to je v souladu s jeho preventivní funkcí.

Výhodou NPM je také expertní složení založené na mezioborovosti. NPM by mělo spolupracovat nejen s praxí, ale také aktivně vyjednávat s příslušnými ministerstvy a být v kontaktu s akademickou sférou, neziskovými organizacemi a dalšími hráči na poli ochrany ohrožených dětí.

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, zasluhuje již řadu let značné úpravy. Tuto skutečnost si uvědomují nejen osoby z praxe, ale panuje na tom shoda napříč všemi zainteresovanými stranami. Jsem přesvědčena, že jednotliví hráči nestojí na opačných stranách barikády, naopak všichni se snaží o stejnou věc, tedy aby systém pro děti umístěné v zařízeních fungoval co nejlépe.

Aktuální informace

Parlament dětí a mládeže České republiky v říjnu letošního roku oslavil rok od svého založení. Na toto výročí ve dnech 14. – 16. 10. 2022 proběhlo velké zasedání PDM ČR s delegáty ze všech 14 krajů. Každá regionální studentská samospráva mohla vyslat delegaci o 6 členech, z nichž dva byli zvoleni delegáty do PDM ČR.

Plenární zasedání bylo slavnostně zahájeno a zakončeno v prostorách Staroměstské radnice. Druhý den se nesl v duchu přednášek, konkrétně přednáška Denise Turečka, který se věnuje networkingu a etiketě, zástupců UNICEF a debata europoslancem Jiřím Pospíšilem. Na konci dne proběhla volba delegátů do PDM ČR.

Třetí zasedací den proběhla také volba nového vedení PDM ČR, tedy předsedy a dvou místopředsedů. Zvoleni byli Kamil Černý na pozici předsedy, Isabel Golbergerová jako 1. místopředsedkyně a 2. místopředsedou se stal Jan Pokorný. V neposlední řadě probíhala diskuze a změna stanov, mezi nejdůležitější bod patří vytvoření nových výborů. Např. Výbor pro vnější vztahy (předseda M. Košář), výbor pro dohled a reformu (R. Nepomucký) či kulturní výbor (A. Vácha).

Na začátku letošního školního roku PDM ČR podepsalo partnerskou smlouvu s českou sekcí UNICEF. Stalo se tak na základě průniku cílů obou organizací, a to především na poli založení instituce dětského ombudsmana, šíření povědomí o Úmluvě o právech dítěte a rozvoji participace mezi studenty především středních škol.

Díky finanční podpoře UNICEF se mohli také někteří členové PDM ČR zúčastnit teambuildingového výjezdního zasedání, které se uskutečnilo ve Vyšším Brodě.

Hlavním bodem spolupráce UNICEF a PDM ČR se stala soutěž Dítě Česka 2022. Cílem soutěže bylo zvolit dívku a chlapce do 17 let jako Dítě Česka na základě jejich aktivit jakkoliv přínosných pro společnost.

Kromě UNICEF spolupracuje nově PDM ČR jako připomínkový orgán Ministerstvem práce a sociálních věcí skrze ministra Mariana Jurečku. Předmětem spolupráce je především Akční plán záruky pro děti,

participace dětských domovů ve struktuře studentských parlamentů a dokončení mapy krajských studentských samospráv v České republice.

Nezanedbatelnou aktivitou PDM ČR byla také účast na mezinárodní mládežnické konferenci YouPart, která se konala za finanční podpory projektu Erasmus+. Konference YouPart si klade za cíl umožnit mladým lidem nahlas definovat jejich představy o Evropě a Evropské Unii a určit tak vývoj EU v budoucích letech pro budoucí generace.

Konference byla rozdělena do tří částí; první část se konala ve dnech 13. – 17. června 2022 ve Vídni pod taktovkou rakouské neziskové organizace SüdWind, druhou část, která se konala 31. 9. – 2. 10. 2022, hostila Praha, hlavním organizátorem byla tentokrát Ekumenická akademie ve spolupráci s českou sekcí DCI – spolkem zastánců dětských práv. Třetí část se konala na půdě Evropského parlamentu a studenti dostali prostor vystoupit a přednést své cíle, představy a názory před Europoslanci.

Konference se účastní delegáti z celkem šesti zemí, celkem tak tvoří skupinu přibližně 80 účastníků. Celkem formulovali 10 hlavních bodů, kterými by se chtěli na evropské úrovni zabývat. Mezi ně patří reforma školství, řešení migrační krize, ženská a LGBTQI+ práva nebo také hledání řešení ekonomické krize.

Mimo vlastní činnost se PDM ČR stal také partnerem prezidentské předvolební debaty Zavolíme!, kterou zajišťují po všech stránkách studenti středních a vysokých škol. Online debatu pořádal Studentský parlament Plzeňského kraje a vysílala se nejen do středních škol v celé republice 1. prosince 2022 a zúčastnilo jí přes 120 škol a 8000 studentů.

Lidé, kteří procházejí ústavní výchovou, zaslouží náš obdiv

Co Vás vedlo k tomu, že jste se rozhodla prezentovat veřejnosti téma, které je publikováno marginálně a zpravidla spíše v negativních konotacích?

Od patnácti let jsem díky své mamince mohla do jednoho výchovného ústavu chodit dobrovolničit. Vždy mě trochu mrzelo, že jsem musela svým kamarádům nejenže vysvětlovat, co to ty výchovné ústavy vlastně jsou, ale také klienty těchto institucí obhajovat. Maličko mě vždy i rozčilovalo, že o ústavech nejčastěji psali novináři, kteří o jejich fungování ani o dětech v nich nic nevěděli. Jejich texty byly poté postavené na neúspěchu, což způsobilo, že se o úspěších čtenáři nikdy nedozvěděli.

Jaká jste měla očekávání, když jste se do psaní článků pustila?

Už na začátku jsem očekávala, že budou příběhy silné a místy i smutné. Co už jsem nicméně opravdu neočekávala, byla otevřenost, se kterou mi respondenti byli ochotní svůj příběh povědět. Často mi odpovídali i na dotazy, které se i mně samotné špatně pokládaly. Myslím, že jsme to všichni brali trochu jako společnou misi – jít s kůží na trh a ukázat veřejnosti, jaké silné příběhy se za nálepkou ústavní výchovy vlastně skrývají.

Když jsem téma představila kolegům v redakci, trochu mě dopředu připravovali na to, že si články přečte maximálně pár stovek lidí. V tu dobu jsem však chtěla příběhy lidem představit, ať už se dostanou ke stovkám či statisícům lidí. Nakonec se ukázalo, že se k pravdě blížila spíše druhá možnost.

Bylo něco, co Vás samotnou překvapilo v dané oblasti?

Osobně mě překvapilo, s jak palčivými problémy se potýká česká legislativa. To jsem si uvědomila především po tříhodinovém rozhovoru s docentkou Věrou Vojtovou, která působí na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity. Proto je také v jádru

„novinářská“ bakalářská práce pozvednutá o úroveň výš tím, že v ní s pomocí docentky Vojtové představujeme i změny, které by byly pro ústavní výchovu vhodné. Po zveřejnění článků mě poté nejvíce překvapila vlna pozitivní zpětné vazby, která jen dosvědčila, že veřejnost o tyto příběhy zájem doopravdy má. Chyba je pouze na straně novinářů, kteří jim nevěnují dostatečnou pozornost.

Byla pro Vás inspirací Vaše maminka a to, co dělá?

Moje maminka je pro mě inspirací snad úplně ve všem. Pracuje více než 25 hodin denně, ale přesto vždy při zmínce o ústavech jako první zmiňuje děti, které tam právě má, a jak se jim na jejich cestě daří. Ať už jí kdokoli hodí klacky pod nohy, tak svojí práci i nadále věří. To mě inspiruje ve všem, co dělám. Víím, že pokud člověk věří v to, co dělá, tak ho zkrátka nemůže nic rozhodit. Při psaní práce jsem poté neměla sebemenší důvod nevěřit, že se nám mediální obraz alespoň maličko změnit nepodaří.

Co byte ráda vzkázala dětem, které se zaviněním osudu dostanou do zařízení ústavní a ochranné výchovy?

Věřím, že dostat se do zařízení ústavní a ochranné výchovy pro tyto děti neznamená konec světa, právě naopak. Děti v těchto zařízeních často najdou pochopení, které například ani ve své rodině nikdy nenašly. Dokážu si však představit, že mnohem náročnější je pro ně poté přechod do „běžného života“, kde jim veřejnost často háže klacky pod nohy svými předsudky. Mrzí mě, že často musí bývalí klienti po odchodu z ústavu zabojovat mnohem více než děti, které v takové instituci třeba ani nikdy nebyly. Je to smutné a rozhodně to není fér. Ale pokud na začátku zabojují, nebude už podle mě žádná překážka, kterou by v životě nedokázaly překonat.

Lidé, kteří procházejí ústavní výchovou, zaslouží náš obdiv

Co byste ráda vzkázala dětem, které se zaviněním osudu dostanou do zařízení ústavní a ochranné výchovy?

Věřím, že dostat se do zařízení ústavní a ochranné výchovy pro tyto děti neznamená konec světa, právě naopak. Děti v těchto zařízeních často najdou pochopení, které například ani ve své rodině nikdy nenašly. Dokážu si však představit, že mnohem náročnější je pro ně poté přechod do „běžného života“, kde jim veřejnost často háže klacky pod nohy svými předsudky. Mrzí mě, že často musí bývalí klienti po odchodu z ústavu zabojovat mnohem více než děti, které v takové instituci třeba ani nikdy nebyly. Je to smutné a rozhodně to není fér. Ale pokud na začátku zaboují, nebude už podle mě žádná překážka, kterou by v životě nedokázaly překonat.

Máte nějaký vzkaz i pro zaměstnance těchto zařízení?

Moje maminka na jedné konferenci řekla, že se příklady dobré praxe šíří maximálně tak mezi kolegy. Poslední dobou se na internetu navíc opět roztrhl pytel s negativními články o ústavech. My (já, bývalí klienti, experti, ředitelé i ředitelky) jsme ale ukázali, že to jde i jinak. Během psaní této práce jsem mohla spolupracovat se spoustou lidí z řad zaměstnanců, proto si jsem vědoma toho, jaké naplnění, radost, ale i frustraci jim jejich práce přináší.

Já jsem se setkala opravdu pouze s těmi bývalými klienty, kterým se přechod do běžného života povedl. Možná to tak nevypadá, ale je jich opravdu spousta. A každý do jednoho mi řekl, že na jeho cestě hráli největší roli právě zaměstnanci ústavu.

Jak vnímáte cenu, kterou jste právě od Syndikátu novinářů a Masarykovy univerzity obdržela?

Už když jsem si cenu přebírala, tak jsem věděla, že ji přebírám také za těch dvanáct bývalých klientů a klientek výchovných ústavů, kteří se mnou necelý rok bojovali proti stigmatizaci a špatnému veřejnému mínění. A jsem na ně všechny vlastně moc pyšná, ať už se jejich příběh z jakéhokoli důvodu zveřejnil či nikoli.

Ta cena pro mě znamená, že se sešel tým lidí, který byl ochotný do celého toho kolotoče vstoupit se mnou. Bylo to celé šíleně náročné, ale vlastně i krásné zároveň. A tato cena tedy patří úplně stejným dílem nám všem.

Máte v plánu pokračovat v popularizaci daného tématu?

Dodnes mi v uších zní slova docentky Vojtové, která mi řekla, že se na příběh dítěte nekouká, soudí se pouze jeho činy. Řekla mi také, že společnost jedince z ústavů zavrhuje, bojí se jich, protože jim nerozumí. Příběhy lidí, kteří měli problémy v chování, jsou totiž na rozdíl od příběhů lidí z dětských domovů stále schované. Věřím ale, že se to může změnit. Sice to nebude hned, ale budu se snažit být toho součástí. Na práci novináře je totiž nejkrásnější a nejzajímavější právě to, že musíme neustále přijímat nové výzvy, ať už jsou malé, či velké.

Lidé, kteří procházejí ústavní výchovou, zaslouží náš obdiv

Celá série příběhů se jmenuje „Z výchovného ústavu úspěšnými“ a zaměřila se na bývalé klienty, kteří dnes nějakým způsobem sami pomáhají společnosti. V každém článku je navíc zmíněné to, jak to ve výchovných ústavech zhruba funguje, a co jsou tyto instituce vlastně zač. Důraz byl kladen na to, že problémy v chování u těchto lidí nejčastěji vznikly kvůli traumatům v dětství a kvůli zpravidla nestabilní rodině. Myslím, že nejsilnější je na textech především otevřenost ze strany respondentů, bez kterých by takto emotivní texty nikdy nevznikly. Cílem bylo čtenářům ukázat, že si lidé, kteří prošli ústavní výchovou, zaslouží spíše náš obdiv než opovržení.

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vychovny-ustav-znasilneni-rodina-deti-pestoun.A220309_175036_domaci_elk

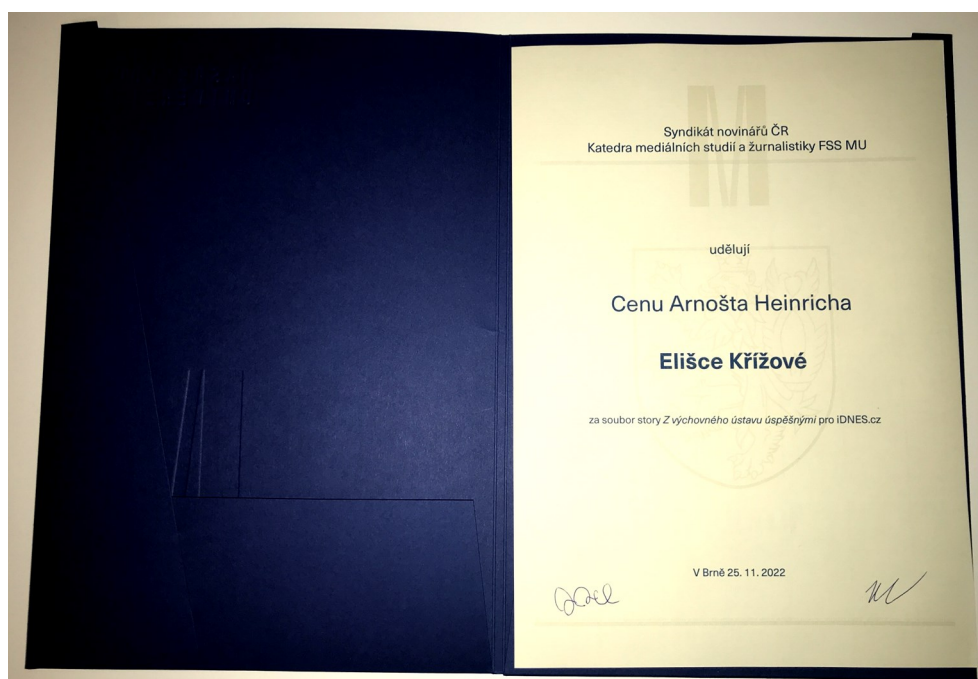
https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vychovny-ustav-detsky-domov-sebeposkozovani-deti-v-akci.A220309_230406_domaci_elk

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vychovny-ustav-romove-prostitute-zneuzeni-deti.A220309_231852_domaci_elk

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/drogy-zavislost-vychovny-ustav-alzheimer.A220315_084749_domaci_elk

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vychovny-ustav-zdar-ministerstvo-gazdik.A220309_232926_domaci_elk

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vychovny-ustav-rodina-tyrani-biti-detstvi-zaskolactvi.A220315_083011_domaci_elk

Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Bystřice pod Hostýnem, Havlíčkova 547**Adresa:** Havlíčkova 547, 768 61 Bystřice pod Hostýnem**Ředitel:** Mgr. Jiří Vodák**Zástupce statutárního orgánu:** Mgr. Ladislava Marešová**IČO:** 63458896**Telefon:** 571 489 401**Webové stránky:** <http://www.ddbystrice.cz>**E-mail:** vodak@ddsbph.cz**Datová schránka:** zpv8f87**Součásti a adresy zařízení**

DDŠ (Bystřice pod Hostýnem, Havlíčkova 547), kapacita 40

ZŠ (Bystřice pod Hostýnem, Havlíčkova 547), kapacita 40

ŠJ (Bystřice pod Hostýnem, Havlíčkova 547), kapacita 82

Zařízení určeno chlapcům.

Výchovný ústav, středisko výchovné péče HELP, základní škola a střední škola, Střílky, Zámecká 107**Adresa:** Zámecká 107, 768 04 Střílky**Ředitel:** Mgr. Ladislav Huťka**Zástupce statutárního orgánu:** Bc. Radek Pištělák**IČO:** 47935740**Telefon:** 770198165**Webové stránky:** <http://www.vustrilky.cz>**E-mail:** posta@vustrilky.cz**Datová schránka:** ecg752m**Součásti a adresy zařízení**

VÚ (Zámecká 107, 768 04 Střílky, Nová 90, 768 04 Střílky), kapacita 48

ZŠ (Zámecká 107, 768 04 Střílky), kapacita

SŠ (Zámecká 107, 768 04 Střílky), kapacita 48

SVP A/S (Zelené náměstí 1292, 686 01 Uherské Hradiště), kapacita 8

SVP A (Masarykovo nám. 100, 688 01 Uherský Brod)

ŠJ (Zámecká 107, 768 04 Střílky), kapacita 100

Zařízení určeno chlapcům.

Mateřská škola, základní škola a střední škola pro sluchově postižené, Valašské Meziříčí, Vsetínská 454**Adresa:** Vsetínská 454, 757 14 Valašské Meziříčí**Ředitel:** Mgr. Antonín Liebel**Zástupce statutárního orgánu:** Mgr. Martina Mackowiaková**IČO:** 00843598**Telefon:** 731117932**Webové stránky:** www.val-mez.cz/**E-mail:** reditel@val-mez.cz**Datová schránka:** je7y4ti**Součásti a adresy zařízení**

MŠ (Vsetínská 454/53, 757 01 Valašské Meziříčí), kapacita 42

ZŠ (Vsetínská 454/53, 757 01 Valašské Meziříčí), kapacita 155

SŠ (Vsetínská 454/53, 757 01 Valašské Meziříčí), kapacita 115

Internát (Vsetínská 454/53, 757 01 Valašské Meziříčí), kapacita 115

SPC (Vsetínská 454/53, 757 01 Valašské Meziříčí)

Školní jídelna (Vsetínská 454/53, 757 01 Valašské Meziříčí), kapacita 270

Školní družina (Vsetínská 454/53, 757 01 Valašské Meziříčí), kapacita 42

Školní klub (Vsetínská 454/53, 757 01 Valašské Meziříčí), kapacita 24

Dětské domovy ve Zlínském kraji

Zlínský kraj je zřizovatelem 12 dětských domovů s celkovou lůžkovou kapacitou 270 lůžek.

Zlínský kraj již v roce 2003 zpracoval komplexní řešení změn v oblasti ústavní výchovy v souvislosti se změnou zákona 109/2002 Sb., které spočívalo ve vytvoření dětských domovů rodinného typu s maximálním počtem osm dětí v rodinné buňce a maximálně šest výchovných skupin v jednom zařízení. Se změnami souvisel také nákup budov a jejich potřebné vybavení, nezbytné rekonstrukce a úprava vnitřních prostor samotných objektů, aby odpovídaly platným hygienickým předpisům. Jednalo se na tehdejší dobu o velké investice ve výši kolem 200 mil. Kč. Celá transformace vedla v konečném důsledku ke snížení celkové kapacity dětských domovů v kraji o zhruba 40 míst. Jako první v České republice tak dokázal Zlínský kraj zabezpečit ústavní výchovu v domovech rodinného typu formou maximálně osmičlenných rodinných skupin, která nejlépe odpovídá potřebám dětí

PŘEHLED DĚTSKÝCH DOMOVŮ VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Školské zařízení	Kapacita
Dětský domov Kroměříž	24
Dětský domov Uherské Hradiště	24
Dětský domov Uherský Ostroh	30
Dětský domov Bojkovice	24
Dětský domov Valašské Meziříčí	24
Dětský domov Zašová	24
Dětský domov Zlín	16
Dětský domov Vizovice	16
Dětský domov Liptál	24
Dětský domov a Základní škola Vizovice	16
Dětský domov, Základní škola a Praktická škola Valašské Klobouky	32
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Zlín	16
Celkem	270

Dětské domovy zřizované Zlínským krajem jsou všechny rodinného typu, tedy podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí plně odpovídají platným právním předpisům. Poskytují komplexní péči dětem a mládeži, u nichž byla soudem nařízena ústavní výchova, nebo bylo vydáno předběžné opatření. Dále poskytují dobrovolný pobyt těm, u nichž byla ústavní výchova z důvodu plnoletosti již zrušena, ale ještě se připravují na budoucí povolání.

Umísťování dětí do těchto zařízení probíhá průběžně po celý rok, stejně tak i odchod dětí ze zařízení, které jsou podmíněčně nebo trvale propouštěny nebo odcházejí do pěstounské péče. Tato skutečnost způsobuje, že počty svěřenců v průběhu roku v dětských domovech kolísají. Jejich průměrná naplněnost za posledních deset let činí 85 %.

Kvalita poskytované péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a ve školských zařízeních pro preventivně výchovnou péči se řídí Metodickým pokynem MŠMT, kterým jsou stanoveny standardy kvality péče a jehož smyslem je nastavení a udržení srovnatelné úrovně kvality poskytované péče v jednotlivých zařízeních. Naplňování a dodržování těchto standardů je ve školských zařízeních průběžně sledováno zejména prostřednictvím vyhodnocování výsledků inspekční činnosti ČŠI.

V průběhu posledních let zaznamenávají školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy nárůst počtu dětí s náročným chováním, tj. chováním, které se výrazně odlišuje od očekávaného chování pro danou věkovou skupinu a ovlivňuje významným způsobem vzdělávání dítěte a vztahy ve školském zařízení. Z tohoto důvodu je nutné zaměřit pozornost zejména na oblast preventivně výchovné péče a reflektovat tuto skutečnost při nastavování preventivních opatření s cílem zamezit rozvoji rizikového chování dětí.

Sociálně-právní ochrana dětí – není „soudružka Zubatá s velkým kufrem“

Každý vyspělý stát zřizuje garantovaný systém pomoci ohroženým dětem. V našich podmínkách jsou to orgány sociálně-právní ochrany dětí, přičemž gró kompetencí v této oblasti svěříl obecním úřadům obcí s rozšířenou působností podle trvalého bydliště dítěte.

Jakým dětem je poskytována sociálně-právní ochrana dětí?

Každé dítě má své potřeby, každé dítě potřebuje mít zajištěno, aby mělo kde bydlet, co jíst, být v bezpečí, dostávat lásku. Toto i mnoho dalšího mu v běžných podmínkách zajišťují „jeho nejbližší lidé“ – rodiče, sourozenci a další příbuzní. Kromě toho se dítě potřebuje naučit sociálnímu chování, naplnit si potřebu vzdělání, zdraví. Zde vstupují do jeho života také přátelé rodiny, učitelé, lékaři, komunita, spolužáci a kamarádi dítěte. Prostě každé dítě potřebuje k proplutí životem svoji „posádku“, která mu pomůže se zorientovat v životě a prožít jej v bezpečí.

Pak jsou ale děti, kterým tato běžná „posádka“ nestačí. A to jsou děti, o které jejich rodiče z nejrůznějších důvodů nepečují, nebo je jejich péče nedostatečná. Jsou to děti ohrožené trestnou činností. Dále děti, které svým vlastním chováním a jednáním samy sebe ohrožují tím, že např. páchají trestnou činnost, jsou závislé na drogách, mají kombinované výchovné obtíže. A také jsou za ohrožené děti považovány ty, které opakovaně utíkají z rodiny nebo jsou rodiči umisťovány do pobytových zařízení, nebo jde o cizince.

Je potřeba zmínit, že pomoc tohoto orgánu je možná až v situaci, kdy dítě je vystaveno nenaplňování svých potřeb dlouhodobě nebo na něj negativní vlivy působí intenzivně. Nepostačí fakt, že dítě např. nemá očkování nebo nenosí pomůcky do školy. Musí jít o závažnější důvody, aby se de facto stát vměšoval do rodinného systému. Nicméně pokud existuje podezření, že dítě, se kterým přicházíte do kontaktu, by mohlo být za ohrožené považováno, sdělte to nejbližšímu orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Ten už vyhodnotí, jestli zahájí spolupráci s rodinou ve prospěch dítěte nebo ne. Jak se říká: lepší 2x říct, než nechat dítě napospas neblahému osudu.

Co je úkolem sociálně-právní ochrany dětí?

Aktivizace rodiny k tomu, aby byla schopna vlastními silami za dopomoci komunity a služeb naplnit potřeby dětí, jak nejlépe to jde. K tomu zjišťuje nejlepší zájem dítěte, hájí jej u jednání (nejen soudních), usiluje o nalezení nejlepšího řešení ve prospěch dítěte. Je koordinátorem činností okolo dítěte a síťuje pro něj potřebnou pomoc. Tu nejprve hledá v nejbližším okolí dítěte.

Co sociálně-právní ochrana nedělá?

Nerozhoduje v rodičovských (a jiných) sporech, kdo má pravdu. Nedělá prostředníka v komunikaci dospělých okolo dítěte, kteří se nemohou dohodnout. Není nástrojem trestání chybujících rodičů. Není jeho úkolem vyšetřovat a soudit.

Jaké jsou principy sociální práce s rodinou ve prospěch dítěte?

V první řadě je nutné zmapovat potřeby dítěte a vyhodnotit situaci dítěte a jeho rodiny. Důležité je rozpoznat zdroje pomoci dětem a jejich rodinám a pojmenovat rizika, na jejichž eliminaci je pak nutné pracovat. Následně je zpracován individuální plán ochrany dítěte, na základě kterého je rodičům nabízena cílená pomoc, podpora a poradenství.

Jako velmi vhodné se ukazuje využití meziresortní a týmové spolupráce všech, kteří s dítětem a jeho rodinou spolupracují nebo by spolupracovat v budoucnu mohli. K tomu nejlépe slouží nástroj sociální práce nazývaný případová konference. Za vše hovoří motto případových konferencí: „...jde o to, udělat si čas, zastavit se, zasednout u jednoho stolu a určit si plán cesty...“

Vzdělávání neslyšících ve Zlínském kraji

Lex Ukrajina

Letošní rok dění ve škole nejvíce ovlivnila válka na Ukrajině a adaptace ukrajinských žáků v českém školství. Naše škola se ihned po napadení Ukrajiny angažovala v pomoci ukrajinským neslyšícím.

Ve spolupráci s lidmi ze Znakovárny Brno a z Tichého světa Ostrava se nám podařilo kontaktovat přes internet již 26. února ukrajinské neslyšící, kteří se ocitli na útěku. Jednalo se zejména o utečence z oblasti Kyjeva, Záporoží a Černihivu. Podařilo se nám velmi rychle najít ve Valašském Meziříčí a okolí zázemí pro osm rodin s deseti neslyšícími dětmi ve věku od 2 do 13 let.

Přijížděli postupně asi týden a pro nás to znamenalo pracovní nasazení 24/7. Pro tlumočení jsme museli využívat kombinaci českého znakového jazyka, ukrajinštiny, ruštiny a ukrajinského znakového jazyka. Jazyková bariéra nás zpočátku velmi brzdila, rozdíl ve znakování byly překvapivě velké, kompetence v mluveném slovu malé. I když jsme ihned začali s výukou českého znakového jazyka a českého jazyka pro cizince, komunikace byla náročná. Největší pomocí tak bylo náhodné setkání s paní učitelkou Táňou z ukrajinské školy pro neslyšící ze Záporoží, která ovládala jak znakový jazyk, tak ruštinu i ukrajinštinu.

První dva měsíce jsme se hodně zaměřovali na adaptaci žáků ve škole a psychologickou pomoc rodičům. Díky zaměstnanecké sbírce se nám podařilo velmi rychle zajistit základní životní potřeby, stravování a adaptační aktivity pro všechny uprchlíky. Pomohla nám také podpora města Valašské Meziříčí a vynikající spolupráce s Úřadem práce ve Valašském Meziříčí, zajištění dávek a zajištění práce pro dospělé. Ne všude to bylo samozřejmostí, v jiných městech jsme naráželi na spoustu problémů a neochotu spolupracovat.

Nejlépe a nejrychleji se žáci adaptovali na školu. Polovina výuky probíhala formou začlenění do našich tříd, polovinu pak měli v ukrajinštině s ukrajinskou speciální pedagožkou Táňou. Odpoledne jsme díky sbírce mohli zajistit volnočasové aktivity a kroužky pro celé rodiny a odpoutat pozornost od zpráv z domova. Horší byla adaptace na české jídlo a česká školní pravidla. Zajímavá byla výměna zkušeností s Táňou, která nás seznámila se systémem ukrajinského speciálního školství. Překvapila nás zejména vysoká úroveň vzdělávání i moderní vybavení škol.

Paní učitelka Tatjana Dudčenko s některými ukrajinskými dětmi.

Vzdělávání neslyšících ve Zlínském kraji

Nový obor a prodloužení školního vzdělávacího plánu na paraagrafové škole

Ačkoliv poslední roky se ve školství řeší především mimořádné události, podařilo se nám od 1.9.2022 otevřít nový obor střední školy Ekonomika a podnikání (ŠVP Marketing a Mediální tvorba). Jedná se o rozšíření vzdělávací nabídky. Podnětem byly požadavky od rodičů dívek, hledajících zajímavý moderní maturitní obor na střední paraagrafové škole. Nechceme se dostat do gender problémů, ale dívky nemají zájem o náš náročný studijní program IT, zaměřený především na programování, ani na učební obor elektrikář se zatím dívky také nehrnou. Logickou alternativou, jak využít efektivněji současné IT vybavení školy a rozšířit vzdělávací nabídku, bylo otevřít nový obor, zaměřený především na kreativní myšlení.

S otevřením nového oboru vznikl také nový legislativní požadavek, aby školní vzdělávací program (ŠVP) na střední škole mohl být prodloužen stejně jako na základní škole. Jedná se o paralelu mezi § 46 upravující délku ŠVP na základní škole a § 58 upravující podmínky vzdělávání na střední škole. V současné době lze na střední škole

prodloužit délku studia pouze pomocí doporučení Speciálně pedagogického centra na podkladě školního neúspěchu žáka. Žák tedy musí některý ročník opakovat. Byli bychom rádi, aby u těžších technických oborů byla zachována možnost prodloužit ŠVP a žáci tak měli možnost znalosti lépe osvojit a upevnit a posléze naši adekvátní uplatnění v praxi. Těžší technické obory dávají našim žákům s narušenou komunikační schopností větší uplatnitelnost na trhu práce. Mohou vykonávat povolání, ve kterých jsou menší nároky na komunikaci, protože schopnost komunikovat je limituje.

Slovník odborných pojmů v českém znakovém jazyce

Škola pracuje na Slovníku odborných pojmů v českém znakovém jazyce, který se zaměřuje také na oblasti nabídky vzdělávacích oborů ve Valašském Meziříčí.

Další aktuality ze školy lze zhlédnout na školním [YouTube kanálu](#).

Škola realizuje v současné době program Erasmus+ s chorvatskou školou zaměřený na výměnu zkušeností v oboru zahradnictví. Mimo výměny zkušeností si studenti vyzkouší atmosféru náročné brigády (areál Jelínek Vizovice).

Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Bystřice pod Hostýnem

Zdravím čtenáře Čtvrtletníku pro PŘO MŠMT. Jsem velmi rád, že Vás mohu seznámit s našim Dětským domovem se školou v Bystřici pod Hostýnem. Vždy jsem v předešlých vydáních Čtvrtletníků pročítal příspěvky kolegů z různých krajů, které pro mne byly inspirací. Obzvláště mne v minulosti oslovil příspěvek pana ředitele Mgr. Petra Navrátila z DDŠ Veselíčko a pana ředitele Mgr. Stanislava Urbana z DDŠ Sedlec-Prčice.

Krátce z historie. Výstavbou městského sirotčince se roku 1908, za doby rakousko-uherské monarchie, začala psát historie DDŠ, ZŠ a ŠJ Bystřice pod Hostýnem. Za dobu své více než stoleté existence prošel několika významnými změnami. Přes již zmiňovaný sirotčinec, legionářský dům, zvláštní internátní školu, dětský výchovný ústav až po dnešní dětský domov se školou. Měnil se název, měnila se struktura, obsah i rozsah poskytované výuky a péče, ale jedna věc zůstala stejná – po celou dobu se v tomto zařízení pečovalo o děti a klienty s nesmírnou obětavostí. Velký rozvoj tohoto zařízení nastal v letech 1979-1981, kdy byla přistavena budova školy, tělocvičny a dílen. V letech 2001-2003 prošlo zařízení celkovou rozsáhlou rekonstrukcí a modernizací, a v letech 2007 – 2008 byl vystavěn nový ubytovací pavilon, víceúčelové sportoviště, přetlaková hala a bazén.

Současnost. Město Bystřice pod Hostýnem leží přímo na úpatí hory Hostýn, která je známým poutním místem. Dětský domov se nachází v blízkosti parku Zahájené, kde je centrum sportovního dění města (koupaliště, tenisové kurty, minigolf, fotbalový stadion, hala na stolní tenis...). Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Bystřice pod Hostýnem je školské zařízení poskytující výchovu a vzdělání chlapcům s nařízenou ústavní výchovou, s nařízeným předběžným opatřením a také na výjimku s uloženou ochrannou výchovou po dobu plnění povinné školní docházky. Areál našeho školského zařízení sestává ze tří budov, víceúčelového sportoviště s atletickým oválem, zahrady a posezení u krbu, přetlakové haly a bazénu. To vše se nachází v prostředí krásné a udržované zeleně. Chlapci zde žijí v pěti rodinných skupinách, z nichž jsou dvě s výchovně léčebným režimem. Skupinové byty (4+1) jsou účelně a vkusně vybaveny. Chlapci zde najdou vše potřebné pro spokojený život.

Děti. Do dětského domova jsou přijímáni chlapci na základě soudního rozhodnutí, ve věku povinné školní docházky. Nejmladší navštěvují 2. ročník základní školy, nejstarší ukončují povinnou školní docházku, někdy i v sedmnácti letech. Chlapci, přicházející do dětského domova, obvykle vyrůstají ve velmi nevyhovujícím rodinném prostředí, kde často zažili strádání, týrání a v některých případech i zneužívání. Někteří přicházejí ze zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo prošli neúspěšnou pěstounskou péčí nebo adoptí. O pobyt v dětském domově občas žádají rodiče, pěstouni nebo i samotní chlapci. Do zařízení jsou umísťováni chlapci se závažnější poruchou chování asociálního až antisociálního typu. Odborní pracovníci nejčastěji řeší záškoláctví, agresivitu, vulgaritu, negativismus, odmítání spolupráce, páchaní provinění,... Většina chlapců je v péči pedopsychiatra. Trpí obtížemi: hraniční psychiatrická diagnóza, poruchy emocí a chování, nerovnoměrný vývoj osobnosti, nesocializovaná porucha chování, ADD/ADHD syndrom, CAN syndrom. Tyto potíže jsou často doprovázeny dalšími komplikacemi: lehkým mentálním postižením, impulzivitou, afektivní labilitou, nízkou frustrační tolerancí, sexuálně deviantním chováním. Chování chlapců je v běžných sociálních situacích často společensky nepřijatelné a obtížně zvladatelné. Společným úkolem pracovníků dětského domova je změna chlapcových, pro společnost neakceptovatelných vzorců chování, na chování a jednání, které bude pro společnost akceptovatelné. Specifické výchovné a vzdělávací potřeby jsou zajišťovány všem chlapcům v zařízení, ve zvýšené míře těm, kteří jsou zařazeni do výchovně léčebného režimu.

Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Bystřice pod Hostýnem

Škola. V základní škole zřízené při dětském domově vzděláváme žáky v pěti třídách, z toho jedna třída je pro prvostupňové žáky od 2. třídy ZŠ. Školní vzdělávací program „Škola pro život“ vychází z RVP pro běžné základní školy. Žáci s nastavenými podpůrnými opatřeními mají upravené podmínky vzdělávání, abychom zajistili co největší úspěšnost a dokončení základního vzdělání. S tímto náročným úkolem se úspěšně vypořádává paní učitelka pro první stupeň a 8 učitelů. Trvale máme jednu třetinu žáků s podpůrnými opatřeními 3. – 5. stupně, se kterými pomáhají ve výuce asistenti učitele. Výuka probíhá v 5 kmenových učebnách, z toho dvě jsou vybaveny interaktivní tabulí, ostatní učebny notebooky a projektorem. Učebna informatiky a dobře vybavená tělocvična je samozřejmostí. Ke sportovním aktivitám i pořádaným soutěžím využíváme atletický ovál, přetlakovou halu a venkovní bazén v areálu dětského domova. V rámci tělesné výchovy navštěvujeme zimní stadion, abychom využili vybavený hokejový sklad. V zimních měsících probíhají lyžařské výcviky v okolních lyžařských střediscích. Pro pracovní vyučování je žákům k dispozici dílna s ručními nástroji a strojovna, vyvýšené záhony k pěstování zeleniny a malý ovocný sad. Žáci také pečují o okolí školy a největším projektem minulého školního roku byla oprava pergoly a posezení před školou. V průběhu školního roku pořádáme projektové dny, kdy žáci zažijí netradiční výuku. Výstupy z projektových dnů zdobí chodby školy. Hezké prostředí školy motivuje žáky k lepšímu chování a péči o svou učebnu, proto každý měsíc vyhlášíme vítěze o nejhezčí třídu. O svých úspěších žáci píší na webové stránky DDS. U vycházejících žáků se zaměřujeme na vstup do dospělosti, osamostatnění se, orientace na trhu práce, úřadech, finanční gramotnost a výběr vhodné školy pro přípravu na budoucí povolání. Pro snížení počtu dříve vycházejících žáků spolupracujeme s OSPODy a rodinou a umožňujeme jim i doplnění základního vzdělání – deváté třídy. V podzimních měsících navštěvujeme střední školy na celé Moravě, aby chlapci měli možnost srovnávat a hlavně si vybrat své budoucí povolání. Spolupracujeme s rodinou, kurátory, školami, pořádáme dny otevřených dveří a hledáme možnosti, jak využít potenciál dětí. Práce učitelů a asistentů ve škole je velmi náročná. Žáci z patologického prostředí nemají zájem o vzdělání a nevidí v něm žádný přínos do života. O to více je pak potěšující, kdy žáci zažijí školní úspěchy a zlepšují si prospěch.

Volnočasové aktivity. K trávení volného času po vyučování, o víkendech a prázdninách, mají naši chlapci k výběru nepřeberné množství aktivit a možností jak tento volný čas plnohodnotně trávit. Nejraději a nejčastěji tráví volný čas zejména sportem, a to nejvíc hraním fotbalu, florbalu, stolního tenisu, nohejbalu a košíkové v naší tělocvičně, přetlakové hale, či na fotbalovém hřišti místního fotbalového klubu. Naši chlapci jezdí s oblibou také na cyklovýlety, turistické vycházky, pravidelně hrají lední hokej a pro ty nejmladší máme k dispozici koloběžky či BMX kola. Během zimního období využíváme blízké hory k běžkování, sáňkování a bobování. Dále se během roku aktivně zúčastňujeme celorepublikových soutěží pro zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy např.: zimních a letních olympiád, různých fotbalových turnajů, plaveckých závodů, střeleckých soutěží, atletických závodů, netradičních sportovních her atd. Náš dětský domov je také pravidelným pořadatelem střeleckých soutěží, turnajů v kopané a atletických čtyřbojů. V minulosti jsme byli také pořadateli zimních olympiád a festivalu ZUČ. V letošní nadcházející zimní sezóně jsme chtěli uspořádat zimní lyžařské závody, ale z důvodu malého zájmu ostatních zařízení jsme od této myšlenky museli bohužel ustoupit. Mimo tyto uvedené sportovní aktivity se spolu s chlapci v odpoledních činnostech věnujeme v rámci pracovní terapie také péči o zeleň, okrasné dřeviny, ovocné stromy a čistotu areálu našeho domova. Chlapci se během svého volného času také mohou realizovat v zájmových kroužcích jako např.: kroužek vaření a pečení, kroužek výtvarný, sportovní, cyklokroužek, zahradnický a kroužek šikovných rukou. Také jsme se zapojili do mezinárodního programu DofE. S našimi chlapci pravidelně opouštíme naše město nejen z důvodů sportovních aktivit, ale jezdíváme i za kulturou do městského divadla do Zlína, účastníme se různých koncertů, kulturně-zábavných akcí („Kdo si hraje nezlobí“, „Ostrava se baví“). Navštěvujeme kina, výstavy, pohádkové lesy, letecké dny, dny NATO, stezky odvahy, aj. Několikrát do roka absolvují vybraní chlapci zážitkový víkendový pobyt s paní etopedkou. Dále mají možnost kontaktu s čtyřnohými mazlíčky během pravidelných canisterapií a hypoterapií.

Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Bystřice pod Hostýnem

Během léta jezdíme díky spolupráci s DDS Vrchlabí na tradiční letní pobyty do Krkonoš na Jičínskou boudu a díky spolupráci s TYMY centrem Holešov na stanový tábor do Podhradní Lhoty. K trávení volného času v domově slouží chlapcům plně vybavené byty a pokoje, kde mají k dispozici počítače s přístupem na sociální sítě, televize, DVD, herní konzole Playstation, spousty společenských her, a navíc hernu vybavenou stolním tenisem, kulečnickem, šípkami a stolním fotbalem.

VLS Péče o chlapce, kteří jsou zařazeni do výchově-léčebných skupin, vychází z programu založeného převážně na komunitním systému s režimovými a terapeutickými prvky. Je užíván souhrn aktivit zaměřených na předcházení, zmírnění a odstranění problémů dítěte s cílem dosažení maximálně možného zapojení do běžného života. Využívána je velmi úzká spolupráce všech zainteresovaných na jejich podpoře, která probíhá v oblasti speciálně pedagogické, medicínské, sociální, pracovní a terapeutické. V maximální míře je využíván individuální přístup. Na základě konkrétních potřeb chlapce se využívá kombinace individuální a skupinové terapie, muzikoterapie, arteterapie, ergoterapie, canisterapie, socioterapie, dramaterapie, terapie hrou, terapeutické pobyty, sportovní a zážitkové aktivity. Nedílnou součástí je stanovení pravidel života komunity i skupiny, jejich vyžadování a dodržování, což zajišťuje bezpečnost v opakujících se činnostech a režimových prvcích. U menších dětí je krédem – „Kdo si hraje, nezlobí“. Důraz je kladen na přesné dodržování režimových opatření s cílem eliminace rušivých vlivů, izolací od nejstarších chlapců. Denní režim je zaměřen na čas pro odpočinek a relaxaci, na časté střídání aktivit vedených hravou formou zaměřených na rukodělné, sportovní, sebeobslužné, výtvarné a další zájmové činnosti. Součástí dne je i herní terapie, socioterapie, vycházky a sportovní aktivity. Individuálně je každý den prováděna příprava na vyučování, kde je základem zvládnutí trivia. U starších chlapců je výchově léčebná péče zaměřena na zajištění co nejklidnějšího prostředí a stability. Důraz je kladen na přesné dodržování režimových opatření, posílení individuálního přístupu, maximální míru samostatnosti a přípravy na život. Pravidelně jsou do programu zařazovány sportovní aktivity, ergoterapie, relaxace, canisterapie, socioterapie. Důraz je kladen na dodržování zásad komunity, na nekonfliktní vzájemné soužití, respektování vrstevníků. V podvečerních hodinách je pravidelně zařazováno samostudium, jehož cílem je zlepšení školních znalostí a dovedností. Cílem je získání kompetencí, které chlapcům umožní co nejvyšší míru samostatnosti. Chlapci zpravidla pozvolna, velmi pomalu, dělají menší pokroky. Od všech zainteresovaných pracovníků se vyžaduje empatie, trpělivost, pedagogický takt, schopnost reagovat kreativně na vzniklé situace. Chlapci potřebují porozumění, pochopení a velkou míru osobní zainteresovanosti. V dlouhodobém horizontu při maximální úspěšnosti, zvažujeme možnost přeřazení chlapců do běžných rodinných skupin.

Úspěchy Tým pedagogických pracovníků se snaží u každého chlapce odhalit jeho silné stránky, rozvíjet je a tím podpořit jeho sebevědomí a sebedůvěru. U některých chlapců je to sport a pohybové aktivity nebo pracovní či výtvarné dovednosti, může to být i hudba, zpěv, hra na nástroj. Vždy podporujeme zájem, vlastní aktivitu chlapců. V dubnu 2022 jsme se opětovně zapojili do programu DofE – Mezinárodní cena vévody z Edinburghu. Program podporuje starší chlapce v samostatnosti a zodpovědnosti, kdy každý z účastníků přijme osobní výzvu tím, že si zvolí aktivity, kterým se bude dlouhodobě věnovat. Aktivity plní v oblasti dovedností, dobrovolnictví, pohybu a splnění expedice. Na cestě ke splnění bronzové, stříbrné nebo zlaté úrovně musí chlapec překonat řadu překážek, které ho připravují na další život. Před deseti lety byli naši chlapci součástí tohoto programu a získali několik stříbrných a bronzových ocenění. V současné době se snažíme navázat na předchozí úspěchy a aktivně podporovat chlapce v plnění tohoto programu. První z účastníků splnil v listopadu bronzovou úroveň, další sbírají hodiny, plní své úkoly a blíží se také k bronzovému ocenění. DDS, ZŠ a ŠJ Bystřice je nejen pořadatelem, ale i účastníkem řady soutěží a závodů. Chlapci i pedagogičtí pracovníci rádi reprezentují náš domov a často získávají úspěchy.

Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Bystřice pod Hostýnem

Nominace do soutěží na celostátní úrovni je pro chlapce velkou motivací a odměnou. Každoročně získávají řadu ocenění ve sportovních, výtvarných i kulturních soutěžích, kde uplatňují získané dovednosti, schopnosti a znalosti z kroužků, terapií, volnočasových aktivit a vyučování. Tradičně výborné výsledky dosahují naši sportovci na olympiádách, soutěžích ve střelbě, lyžování, kopané, florbalu, atletice, plavání... V kulturní oblasti získávají ocenění za výtvarné práce a výrobky, ve zpěvu, tanci, hře na hudební nástroje. Tři chlapci pravidelně píší články do časopisu Zámeček. Naši nejmenší chlapci se každoročně zúčastňují akce „Kdo si hraje nezlobí“, kde probíhá velmi oblíbená soutěž dětských domovů z celé Moravy, a kde tradičně získáváme nejvyšší ocenění. Snažíme se, aby každý chlapec v našem zařízení zažil pocit úspěchu a získal za pobyt řadu ocenění. Často je to poprvé v jejich životě, kdy něco vyhrají. Jsou součástí týmu, učí se spolupracovat, pomáhat si, používat taktiku. Pobyt jim přináší řadu silných emočních zážitků, které se chlapcům hluboce vryjí do paměti. Zlomovým okamžikem u všech chlapců je ukončení pobytu. Těšíme se z velkého úspěchu, když vracíme hochy zpět do rodiny a pokračuje na civilní střední škole. Je to vyvrcholení dlouhodobé práce pedagogů ve spolupráci s rodiči. Za posledních pět let to bylo 22 chlapců. Ne však každý chlapec má tuto možnost, ne každý zvládne zlepšit své chování, proto nastupuje do výchovného ústavu. Při jejich odchodu ze zařízení u některých někdy ukápneme i slzička. Na svůj pobyt u nás vzpomínají, nejčastěji v těžkých časech nebo ve zlomových okamžicích svého života se nám ozývají. Píší dopisy, emaily, žádají o poslání svých fotografií. Přijedou se pochlubit svým potomkem, ukázat výuční list, ukázat partnerce kde vyrůstali.

Poděkování žáka Jaroslava B.

„Dobrý den, jmenuji se Jarda B, byl jsem u vás nějakou dobu, kdy jsem dělal blbosti. Ted' mě je 21 roků a už mám přehled o tom jak co chci, ale hlavně vím, že vám chci poděkovat, protože jste mi pomáhali, snažili jste se mi domlouvat, i když vás to stálo strašný úsilí, jste mi pomohli, tímhle vám chci strašně poděkovat. Postupem času vidím, jak ty slova starších byli a jsou užitečná. Moc děkuji za to, že jsem mohl u vás být a zkusit si takový domov. Nedá se to ani popsat, jak jsem vám vděčný, ted' pracuji v Bratislavě, mám syna a jsem šťastný. Zásluha je to vaše, proto vám chci poděkovat a hlavně vám oznámit, že nikdy nezapomenu na celý tým pracovníků, který se o nás staral, zkušenost je to. Velmi vám děkuji a přeji nádherný den!“

Jarda B. 2020

Zaměřeno: Zlínský kraj

Mgr. Jiří Vodák

Ředitel

Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna

Bystřice pod Hostýnem

Havlíčkova 547

+420 603 387 709

Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Bystřice pod Hostýnem

Spolupráce. Náš dětský domov spolupracuje dlouhá léta s řadou organizací, institucí a sponzorů, díky kterým mají naši chlapci svůj pobyt v našem domově ještě pestřejší. Alespoň některé z těchto dlouhodobých partnerů si zde dovolím vyjmenovat a patří jim tímto od nás velký dík! HC Kometa Brno, nám umožňuje účastnit se hokejových zápasů, jízdu „Kometa Expresem“ na zápasy, osobní setkávání chlapců s hokejisty po utkání, účastnit se „*Drakometiád*“, „*Dortiád*“. Tomáš Slavata nám dodával desinfekci a ostatní hygienické potřeby během pandemie COVID 19. Spolek žen Rouské pořádá akci „*Kdo si hraje nezlobí*“, volnočasové centrum TYMY Holešov nám každoročně zapůjčuje stanový tábor v Podhradní Lhotě, který jim na oplátku každoročně pomáháme stavět a následně rozebírat. Sponzoři ICZ a Nadační fond Albert nám poskytují tolik potřebné finanční dary, organizace „*Milý Ježíšku*“ a „*To mi kup*“ zajišťují vánoční dárky pro naše chlapce. Otec jednoho z našich bývalých chlapců nám již několik let zasílá finanční prostředky na vánoční dárky chlapcům, jako poděkování za péči o jeho dítě. S RESCUE TEAMEM Hostýnské vrchy se podílíme s našimi chlapci na pravidelných úklidech městského parku a úklidu Hostýnských hor. Fotbalový klub nám v rámci spolupráce propůjčuje fotbalové hřiště, klub Biatlonu nám propůjčuje sportoviště a ubytování během lyžařských výcviků a sportovních akcí. Dále blíže spolupracujeme s OSPODy, pořádáme dny otevřených dveří pro širokou veřejnost, ale také setkávání s bývalými zaměstnanci domova. Prezентujeme se na vlastních webových stránkách, ve výlohách místních firem, ale také v místním Zpravodaji a časopisu Zámeček, do kterého piší vlastní příspěvky a zážitky přímo naši chlapci. V našem domově také provádíme pravidelné každoroční exkurze pro studenty pedagogických škol z širokého okolí a v případě zájmu jim u nás následně umožňujeme provádět případné praxe.

Personál. Snažím se, aby klima na pracovišti bylo pro naše zaměstnance klidné a přívětivé. Tým pracovníků je poměrně stabilní a často se nemění. Ti nejstarší z nás odcházejí do zasloužených důchodů a na jejich místa přicházejí noví pracovníci, kterým vytváříme podmínky pro rychlé zapracování. Při přijímání nových pracovníků je požadované vzdělání samozřejmostí, ale není to jen vzdělání, na které kladu důraz. Neméně důležitá je pro mne i jejich osobnost. Jejich zájmy, zkušenosti, životní cesty a úspěchy. Bez toho, aby uměli zaujmout a měli přirozenou autoritu a úctu svého okolí, by bylo vzdělání jen sterilní. Naše zařízení disponuje rozmanitým týmem pedagogických pracovníků, který se odráží v nabídce širokých a různorodých aktivit pro naše chlapce. Máme zde hudebníky, šikovné výtvarníky, keramičky, dřevaře, řezbáře, kutily, kuchařky, cukrářky, myslivce, rybáře, zahradníky, vlekáře a rolbaře (areálu na Tesáku), lyžaře, záchranáře (Rescueteam Hostýnských hor), cyklisty, turisty, volejbalisty, střelce (olympionik LO Barcelona), biatlonisty, tenisty (oceněný trenér), nohejbalisty, fotbalisty (oceněný trenér), kulturisty (členy Zekon teamu, mistry republiky, Evropy i vicemistry světa) a v neposlední řadě hokejisty.

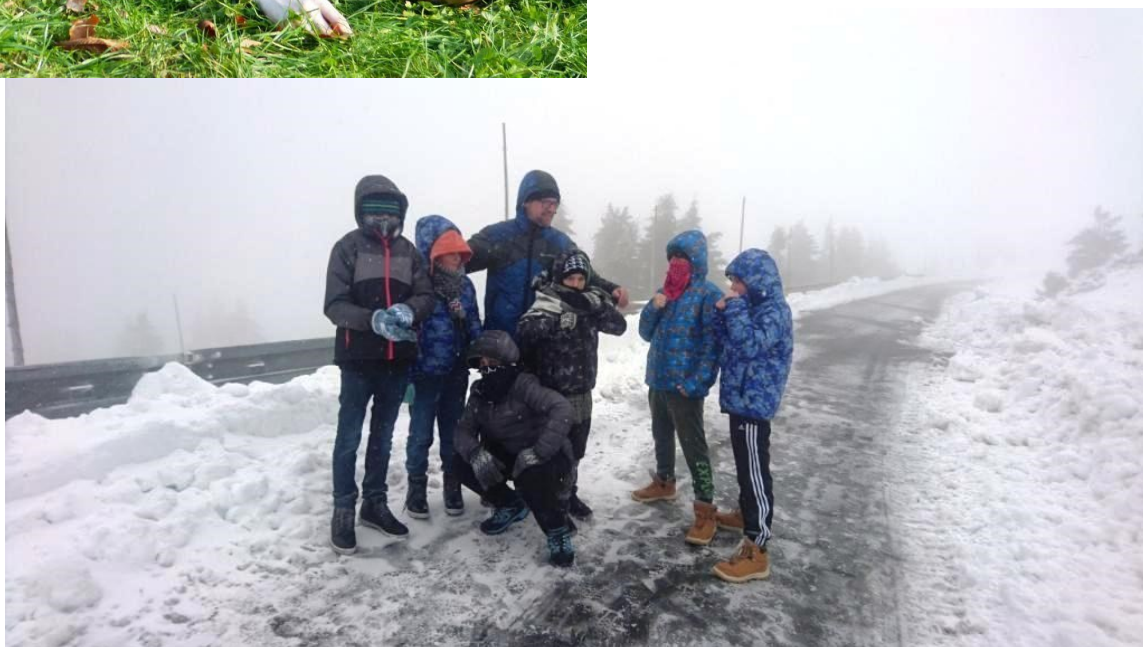
O nabitém programu aktivit, který je postaven právě na výše uvedené osobnostní nabídce každého z nich se dozvíte na našich webových stránkách – <https://www.ddbystrice.cz/foto-z-akci/>. Aby mohli svou práci zkvalitnit, všichni se průběžně vzdělávají různými výcviky, kurzy a školeními. Každý má zpracované své portfolio, na základě kterého je sestavován plán dalšího vzdělávání. Jejich práce si nesmírně vážím, a proto se snažím, aby byli za tuto svou obětavou a náročnou práci dobře finančně ohodnoceni.

Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna Bystřice pod Hostýnem

Vzpomínka. Dovolte mi ještě vzpomenout na Radka Vovsíka, dlouholetého ředitele DDŠ Jihlava. Stali jsme se řediteli ve stejný rok a spadali jsme pod stejný diagnostický ústav. Takže jsme byli v častém kontaktu. Chybí mi jeho vtípky, vzájemné popichování, které nás oba posouvalo dál. Neustále jsme se předháněli „kdo dál, kdo výš, kdo líp“.

Závěrem bych Vám všem chtěl popřát šťastné a veselé Vánoce a do roku 2023 hodně zdraví, lásky, štěstí, optimismu, pracovních i osobních úspěchů.

Jiří Vodák

Zaměřeno: Zlínský kraj

Výchovný ústav, středisko výchovné péče HELP, ZŠ a SŠ Střílky

Součástí zařízení je střední škola, která nabízí vzdělání v oborech: Stavební práce, Práce ve stravování a Lesnické práce.

Výuka ve třech dvouletých učebních oborech je postavena především na získávání praktických dovedností a zkušeností. Převládá praktické vyučování nad teoretickým vzděláváním, přičemž ani toto není opomíjeno. V jednom týdnu je zastoupena výuka praktická v odborném výcviku, která se střídá s výukou teoretickou ve škole. Po úspěšném ukončení závěrečné zkoušky žák získá výuční list a vysvědčení o závěrečné zkoušce. Žáci jsou vedeni tak, aby byli schopni uplatnit se na trhu práce, začlenit se do společnosti, měli pozitivní vztah k pracovním činnostem a zájem o další rozvoj svých dovedností.

Učební obor – stavební práce

Zemní práce, betonářské práce a zdění zdiva

Omítky zdiva

Zaměřeno: Zlínský kraj

Výchovný ústav, středisko výchovné péče HELP, ZŠ a SŠ Střílky

Učební obor – lesnické práce

Štípání a řezání sloupků pro oplocenky

Úklid klestu po těžbě dříví

Učební obor – práce ve stravování

Pracoviště odborného výcviku

Odměřování surovin

Areál zahrnuje jak budovu s výchovnými skupinami, školní jídelnu, ale také prostory pro výuku praktických dovedností – stavební dvůr a cvičnou kuchyň. O děti se stará přibližně 70 zaměstnanců, jak pedagogických, tak provozních, včetně psychologa, etopeda a zdravotní asistentky pedagoga.

Výchovný úsek zahrnuje šest výchovných skupin, z toho jsou: dvě zvýhodněné, jedna výhradně pro děti s uloženou ochrannou výchovou, dvě skupiny běžné a jedna skupina adaptační. Děti mají možnost využít i cvičného bytu pod dohledem vychovatelů.

Zaměřeno: Zlínský kraj

Výchovný ústav, středisko výchovné péče HELP, ZŠ a SŠ Střílky

Prioritou výchovné činnosti jsou sportovní aktivity. Během letních prázdnin roku 2022 jsme s chlapci uskutečnili dvě letní aktivity. Oproti zvyklostem z minulých let, kdy jsme měli zabezpečeno ubytování hotelového typu, jsme se pro letošní rok rozhodli udělat změnu a jednu z aktivit realizovat v tzv. skautských podmínkách se zaměřením na turistiku. První letní aktivita proběhla v termínu 4.7.- 8.7.2022 v kempu na Horní Bečvě v pohoří Beskyd. Pro ubytování byly použity stany, které jsou ve vlastnictví VÚ Střílky. Cílem této aktivity bylo chlapcům ukázat přespávání v přírodě ve stanech, připravit stravu vlastními silami a provádět osobní hygienu ve stížených podmínkách. Během aktivity jsme s chlapci podnikali turistické výšlapy po okolí a koupání v nedaleké přehradě. Navštívili jsme Pustevny, Radhošť, Martinák a Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

Druhá letní aktivita byla realizována v pohoří Jeseníků, obci Malá Morávka v horském hotelu Brans v termínu 1.8 - 5.8.2022. Aktivita byla zaměřena na sportovní a rekreační vyžití v okolí hotelu. Během aktivity se chlapci koupali v hotelovém bazénu, hráli míčové hry, proběhl turnaj v šipkách a nohejbalu. Navštívili jsme Karlovu studánku, Ovčárnu - výšlap na Praděd.

Během podzimní části školního roku 2022/2023 jsme pro chlapce v rámci areálu VÚ Střílky zorganizovali několik celoustavních soutěží. Proběhlo sportovní odpoledne, turnaj ve vybíjené a kvalifikační soutěž ze střelby ze vzduchovky, kdy chlapci, kteří se umístili na prvních 3 místech reprezentovali náš ústav na soutěži pořádané DDŠ v Bystřici pod Hostýnem. Dále jsme navázali spolupráci s DDŠ Bystřice pod Hostýnem, kdy jednou měsíčně probíhá hokejový zápas mezi našimi zařízeními na zimním stadionu ve Valašském Meziříčí. V neposlední řadě se náš ústav přihlásil do 18. ročníku celorepublikové ligy v malé kopané pořádané VÚ Hostinné. Pravidelně také na podzim pořádáme Zdounecký fotbalový turnaj mezi výchovnými ústavami. V rámci přípravy chlapci trénují na sportovním hřišti v areálu VÚ. Vzhledem k tomu, že naše zařízení se nachází v podhůří Chřibů se dále zaměřujeme na turistiku a podnikáme výšlapy do blízkého okolí (rozhledna Brdo, hrad Cimburk, hrad Buchlov apod.).

Další služby VÚ: konzultace pro rodiče, vycházející klienty, spolupráce s dalšími institucemi (OSPOD, PČR, PMS, PL, K-centrum, neziskové organizace, další školská zařízení).

Zaměřeno: Zlínský kraj

Výchovný ústav, středisko výchovné péče HELP, ZŠ a SŠ Střílky

SVP HELP Uherské Hradiště

Součástí zařízení je SVP HELP Uherské Hradiště (www.svphelp.cz).

Středisko poskytuje služby:

Poradenské – spočívající v konzultacích a poskytování odborných informací a pomoci klientům, orgánům sociálně-právní ochrany dětí, jiným orgánům a organizacím podílejícím se na práci s dítětem a rodinou, zejména školám a školským zařízením, Terapeutické, za účelem urychlení integrace původní rodiny, Diagnostické, spočívající ve vyšetření úrovně klienta formou pedagogických a psychologických činností, na základě, nichž vydává doporučení školám a školským zařízením, Vzdělávací, v jejichž rámci se zjišťuje úroveň dosažených znalostí a dovedností, posuzují se specifické vzdělávací potřeby v zájmu rozvoje osobnosti přiměřeně jeho věku, individuálním předpokladům a možnostem, Speciálně pedagogické a psychologické, směřující k nápravě poruch v sociálních vztazích a v chování a směřující k integraci osobnosti klienta a rodiny, Výchovné a sociální, vztahující se k osobnosti klienta, k jeho rodinné situaci a nezbytné sociálně-právní ochraně dětí, Informační, spočívající ve zprostředkování kontaktů klientovi s jinými subjekty, které se podílejí na realizaci opatření sociálně-právní ochrany dítěte, nebo za účelem zajištění dalších poradenských nebo terapeutických služeb v zájmu klienta.

Klienty střediska jsou děti s rizikem poruch chování či s již rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů, případně zletilým osobám do ukončení přípravy na budoucí povolání, nejdéle však do věku 26 let, osoby odpovědné za výchovu a pedagogičtí pracovníci.

Nabízené formy práce:

Individuální činnost s klienty zahrnuje zejména: konzultace, reedukace, terapie, psychologické a speciálně pedagogické diagnostiky a jinou individuální činnost s klienty, např. krizovou intervenci, poradenství po telefonu a e-mailu.

Skupinová činnost s klienty je preventivně výchovná činnost probíhající ve skupině. Usnadňuje klientům přijetí korektivních zkušeností a ulehčuje nácvik žádoucích sociálních rolí. Skupinové činnosti s klienty probíhají ve stacionáři SVP HELP. Skupinová činnost s klienty v oddělení celodenním probíhá především formou vzdělávací a reedukační, preventivně výchovnou, výchovnou a sociálně rehabilitační a také volnočasovou a sportovní.

Služby zákonným zástupcům jsou zejména: individuální konzultace s rodiči, telefonické konzultace, předávání informací o klientovi rodičům.

Služby pedagogům zahrnují: metodické konzultace a poradenství, vedení kurzů, přednášek a seminářů pro pedagogy.

Programy pro třídní kolektivy zahrnují zpracování a realizaci cílených speciálně pedagogických programů pro třídní kolektivy při předcházení a řešení negativních jevů.

Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, s orgány sociálně-právní ochrany dětí, se zdravotnickými zařízeními a dalšími orgány podílejícími se na prevenci a řešení rizikového chování dětí a mládeže.

Výchovný ústav, středisko výchovné péče HELP, ZŠ a SŠ Střílky

SVP HELP Uherský Brod

Součástí SVP je detašované pracoviště v Uherském Brodě.

Stejně jako v ambulanci v Uherském Hradišti se zde zaměřujeme na poradenství, konzultační a terapeutickou činnost v oblasti řešení poruch chování a negativních jevů. Poskytujeme odborné poradenství rodičům a pedagogům v oblasti výchovných potíží, rodinných problémů, při zneužívání návykových látek, při trestné činnosti dětí a mládeže apod. Stabilní činností jsou intervenční programy pro třídní kolektivy, jako pomoc při řešení vztahových potíží.

Na tyto programy navazuje intenzivní práce a metodická podpora pro třídní učitele i ostatní pedagogy škol.

Metodické konzultace pro pedagogy nabízíme nejen v souvislosti s intervencí ve třídních kolektivech, ale i jako komplexní pomoc při řešení výchovných potíží ve školách. Vzhledem k tomu, že vnímáme nutnost intenzivně pracovat s pedagogickými pracovníky, pokračujeme v nabídce Balintovských skupin.

Odbornou péči v SVP HELP na detašovaném pracovišti v Uherském Brodě zajišťuje psycholog a speciální pedagog formou psychologického poradenství, individuálních terapií, rodinné terapie a intervence ve školních kolektivech.

Vážené a milé paní ředitelky,
Vážení a milí páni ředitelé,
Vážené a milé kolegyně,
Vážení a milí kolegové,
Milé děti,

k nadcházejícím vánočním svátkům vám přejeme splnění všech, i těch nejtajnějších
přání.

Ať se vám v roce 2023 daří v pracovním i osobním životě.

Děkujeme za vaši práci v roce 2022 a
těšíme se na spolupráci a společná setkávání v roce nadcházejícím.

Tým oddělení 223
Martina, Míša, Zdenka, Kamila, Marcela

Děkujeme všem přispěvatelům za příspěvky

Další vydání: březen 2023

Napište nám své náměty pro příští vydání. Sdílejte s námi své zkušenosti.

Nebo nám napište o akci, kterou pořádáte.

Na adresu:

informace@msmt.cz nebo Kamila.Durichova@msmt.cz

Čtvrtletník pro přímo řízené organizace MŠMT Číslo 4/2022, vyšlo dne 21. 12. 2022. Ročník 5.
Vydává elektronicky Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Uzávěrka tohoto čísla byla 21. prosince 2022.
Odpovědná osoba za redakci a grafiku: Mgr. Kamila Dürichová
Kontakt: tel: +420 234 812 127
e-mail: Kamila.Durichova@msmt.cz